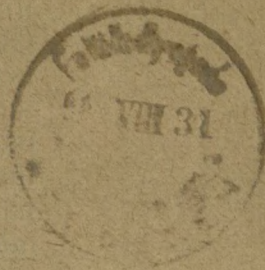

MINDSZENTI LAP

Előfizetési ár:

Egész évre	4 korona
Fél évre	2 korona
Negyed évre	1 korona

Vegyes tartalmu hetilap. Megjelen minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kossuth Lajos-utca 9. sz., hová a lapot érintő megkeresések intézendők.

Hirdetéseket

és nyílt-téri közleményeket a kiadóhivatal jutányos ár mellett közöl.

Francia pénz nálunk.

Abból az alkalomból, hogy itt járt nálunk Franciaország pénzügyminisztere: Caillaux ur, a budapesti lapok sokat irtak arról, hogy a franciáknak ez a finánc zsenije azért jött Budapestre, hogy pénzt hozzon ide.

Ugy látszik, hogy van valami a dologban, mert úgy fogadták Caillaux urat, mintha valami külföldi államfő lenne, nem pedig egyszerű Monsieur Caillaux, aki ha holnap megbukik, nem egyéb egy szürke repullekinus citoyénnél. A pénz nagy ur, ha csak a hite is füződik valakihez, akkor már más szemmel nézik az emberek, különösen nálunk, ebben a tőkeszegény és pénzreéhes országban.

Annyi tény, hogy ha Franciaországban komolyan arra gondolnak, hogy a fölös tőke egy részét itt helyezték el, ez ránk nézve nagy áldás lenne. Franciaországban hihetetlen mennyiségű tőkét halmoznak fel a szerencsétlen emlékeztető porosz-francia háború óta. Bismark, amikor látta, hogy Franciaország mily könnyedén fizeti ki az ötmilliárd hadisarcot; valóságos dühbe gurult. Ha tudta volna, hogy Franciaország olyan gazdag, legalább tíz milliárd frankot követelt volna a legyőzött ellenféltől. Az öt

milliárdnyi veszteséget egy-két év alatt kiheverte Franciaország.

Azóta harminchét esztendő múlt el s irtózatos tőkék gyülemlettek fel az áldott földön lakó zseniális nemzetnél.

A francia műipar ma is vezet az egész világon nemcsak a kvalitás, hanem a drágaság tekintetében is. Hogy mennyit nyerne a francia divatcikkekészítők, akik a világ minden országába szállítanak, azt percentekben nem is lehet kifejezni. Milliárdnyi özszegeket.

Franciaország idegenforgalma évről-évre mind szédítőbb arányokat ölt. Csak a Párisban megforduló amerikaiak évente 6—700 millió franknyi utalványt váltanak be a párisi pénzintézeteknél. Az angol turisták még többet. Egy nemzetgazda kiszámította, hogy az idegenek évente négy milliárd frankot költenek el Franciaországban. S emellett a népesség nem szaporodik.

Csodálható-e, ha ezek után olyan tőkék gyűltek össze e szerencsés országban, hogy tulajdonosaik a világ minden tájékán keresik az olyan vállalatokat, melyeknél pénzüket gyümölcsözőleg elhelyezhetik? Csak három és fél százalékot, ha hoz a pénzük, a párisi tőkések nagyon meg vannak elégedve.

Az igen sok tekintetben kiaknázatlan magyar föld szinte kínálkozik a racionális befektetésekre. A mi termőföldünkön rablógazdálkodás folyik. Franciaországban, melynek földje nem termékenyebb mint a magyar, egy hold kétszer, sőt háromszor annyit jövedelmez, mint nálunk. Francia mintára berendezett mintagazdaságok kitűnően kifizetnék magukat. De még ennél is fontosabb a még feltáratlan vas, kőszén s a nemes ércék tömkelege, mely kutatlanul hever a hegyek mélységében.

Első sorban az ilyen vállalkozásoknál találná meg számadását a franciatőke. És minden jóval kecsgetet a magyar ipar fejlesztése, a gyárak alapítása.

Évente több, mint 850 millió koronával adózunk az osztrák iparnak, olyan 850 millióval, amelyeket idehaza költenénk el, ha megfelelő iparunk lenne.

Kecsgetető a magyar iparra nézve a Balkán államok szomszédsága is, amelyek szívesen szereznek be nálunk szükségleteiket, mert az elbizakodott osztrák gyárosok produktumaival nincsenek megelégedve, ezenfelül Magyarország sokkal közelebb esik hozzájuk s így a szállítás is sokkal olcsóbb.

Valóságos áldás lenne a magyar

A Mindszenti Takarékpénztár ajánlja ügyfeleinek és a n. é. közönségnek

☞ mérsékelt kamatláb mellett nyújtott váltó-, kötvény-, ☞

jelzálog- és hosszú lejáratu törlesztéses kölcsöneit.

Betáblázásoknál adós semmiféle bélyegilletéket vagy más költséget nem fizet.

—30

Az Igazgatóság.

TÁRCA.

AZ ELMARADT VÖLEGÉNY.

Irta: Sas Ede.

I.

Gál Géza, a vasuti kocsí sarkába húzódva, kezébe vette az újságot és megakadt a szeme ezen a híren:

Az elmaradt völegény. Egy szép fiatal lány szomorú regényéről szól az ének. A leánya a varrógép robotosa volt s a kattogó gép mellett szötte álmait a jövőről: egy fiatal emberről, aki abban fáradt, hogy megszerezze magának a kenyérkereső diplomát. Az ifju szegény volt; egyelőre a leckeépízt is az a varrógép kereste meg számára. S a varrógép kereke sokszor még éjjel is forgott; gazdasszonyának erőt adott a gondolat, hogy minden fáradságáért édes kárpótlást nyer a jövőben. Az ifju meg is szerezte a diplomát, a varrógép el is készi-

tette a menyasszonyi ruhát — de az összegyülekezett násznép hiába várt a völegényre. Helyette levél érkezett a menyasszonyhoz, amelyben elmondta, hogy az ifju arra a fölfedezésre jutott, hogy nem szereti a leányt. Nagyon fiatal volt, mikor hűséget esküdött neki. Később küzdött magával, de úgy találta, hogy becsületbeli kötelessége a leányt nőül venni. Most azonban nem tudja megtenni az elhatározó lépést. Ugy is boldogtalanság lenne annak a házasságnak a vége: jobb, ha kölcsönösen előre lemondanak róla. — A szegény menyasszony ájultan roskadt össze; s most élet-halál közt lebeg; a násznép pedig fölháborodva beszélt az ügyvéd úrról, aki nem vezette oltárhoz a szegény varrógépiasszonyt, aki neki a diplomát szerezte . . .

Gál Géza elsápadt, mikor e hirt elolvasta. Egész éjszaka nem tudott a vonaton aludni; tenyerébe hajtott fővel gondolkodott. Mikor reggel megérkezett, átöltözködött a szállóban s egyenesen — az esküvőre hajtott. Szép piros menyasszony, örömtől rózsás leány

várta; annál halványabb volt a völegény, úgy hogy arája aggódva kérdezte:

— Mi bajod, édesem?

— Semmi. Egy kicsit megtört az utazás.

S miközben a templomba vonultak, a völegény azt gondolta magában:

— Jól tettem. Nem vagyok olyan gazember, mint akiről az újsághír szól . . .

II.

Kis lakásban vagyunk, melynek berendezése egykori jobblétről beszél. S nemcsak a szegényesség sir felénk a pusztuló fészekből; még bántóbb az a rendetlenség, amely a kietlen falak közt honol. A háziasszony tündérújjainak sehol semmi nyoma. Akik itt laknak: nem szeretik az otthonukat. Nem szeretik egymást. Mert akik az otthonukat nem szeretik: egymást sem szeretik.

A levest már rég az asztalra tette a cselédlány, aki éppen délelőtt mondott föl a gazdasszonyának, amiért, hogy nem állja tovább a sovány ételmezt. De még sokkal nagyobb megpróbáltatás volt a szegény asz-

iparfejlesztésre nézve, ha abban franciák működnek közre az ő pénzüikkel és tudásukkal. Ez hathatósan előmozdítaná, hogy felszabaduljunk az osztrák ipartól és pénzüiactól való függés alól. Új munkakalkalmak nyílnának s a kivándorlás nemzetpusztító műve befejeződne. Ezért minden fáradságra érdemes a francia-magyar érdekkötélék megteremtése.

Három nap.

a szatmári tűzoltókongresszuson.

I.

Az alig két hete megtartott országos tűzoltókongresszus oly nagyszerű volt a maga nemében, hogy érdemes bővebben foglalkoznunk eseményeivel. Részben kötelességet véltünk teljesíteni, beszámolván tapasztalatainkról, részben buzdítással akarunk lenni a jövőre nézve a bajtársak számára.

A Mindszenti Önkéntes Tűzoltó-Egylet öt taggal képviseltette magát a kongresszuson. A meghozott áldozat megtermi a gyümölcsöt, mert a résztvevők által látottak és tapasztaltak lelkesítő hatással lesznek a jövő munkájához és ambícióra serkenti a legközönyösebb bajtársakat is.

Társas odautazásunk szerencsésen végződött (még vasuti szerencsétlenség sem történt). Noha mi a kitűzött esti idő helyett reggel érkezünk meg, már a várost teljesen diszbe találtuk, a Deák-téren felállított gyönyörű diadalkapuvál.

Eltévesztve a fogadó személyek és a kirendelt járművek irányát, egy fiákkeres polgártárs (szatmári demokrata) gondjaira bízva magunkat, neki indultunk a városnak. Igaz, hogy e polgártárs visszaélt bizalmunkkal, mert néhány utcán keresztül evezve, egy nagy épület előtt letett benűnket, azt állítva, hogy ez a részünkre kijelölt lakás. Mi jóhiszeműen igyekeztünk az épület felé, mielőtt azonban benyitottunk volna, megegyeszer megtudakoltuk annak mineműségét és ekkor jöttünk rá, hogy egészen idegen helyre internált polgártársunk. Jó szerencsénk azonban nem hagyott el, mert alig tettünk pár lépést és talákoztunk egy utvarias tűzoltó-tiszttel,

aki betessékelt a szomszéd utcában levő tűzoltólaktanyába és gondoskodott podgyászunk elszállításáról és kalauzolásunkról.

Itt szereztük első benyomásainkat. A mintaszerű laktanya, tágas gyakorlóudvar, hosszú, terjedelmes zárt szertár, gyakorlótorony, a szatmári püspök által építtetett monumentális 40 méter magas őrtorony mind bámulatunk tárgyát képezte.

Szállásunkra érkezvén, ami egy iskola tiszta termében volt kijelölve, és ágyainkat földre helyezett pompás katonai strózsák- és kapusztér (magyarul) képezte, lepedővel és pokróccal ellátva.

Bármennyire hangoztattuk is, hogy legelőször kipihenjük az éjjeli fáradoalmakat, mégis vonzóbb lett a szép város megtekintése a lefekvésnél és az ut porát kissé lerázva magunkról, rögtön elindultunk szemlélő sétánkra.

Első utunk a város ritka szép terére vitt. Ez a Deák-tér. Itt volt felállítva a versenypálya, deszkaépítményeivel és a nézőközönség részére szánt két nagy tribün.

Impozánsan festett a térnek lobogókkal gyönyörűen földiszitett házai és a székesegyház mellett levő utca bejáratánál felállított nagyszabású diadalkapu. Első utunk a székesegyházba vitt, mely kéttornyú kupolás remek épület. Bár külső méreteire nézve középformában marad, de építészeti stílusa és pompája azonban lebilincseli a szemlélő figyelmét. Belső berendezése gyönyörű, tiszta, csillogó; fehér márvány és dus aranyozású ornamentikái, legfeltűnőbb érdekességei.

Eleget téve lelki szükségletünknek, templomból kijövet a „Pannónia“ nagyszálló felé tartottunk, egyéb vágyainkat is kielégítendő. Éhesek és szomjasak is voltunk, zsebeink is tele voltak szébbnél-szebb képeslapokkal, amiknek különböző irányokba való elküldése szintén feladatunkat képezte.

Itt találkoztunk először idegen tűzoltókkal. A váciak voltak. Már két nap óta gyakorolták magukat Szatmáron s gyakorlat után a kávéházban üldögéltek. A szatmári rossz nyelvek rájuk is fogták, hogy jól megtanultak ülni — Vácon.

Itt volt első találkozásunk Tankócy Gyula szatmári főparancsnokkal (városi főkapitány), a kongresszus lelkével. Hozzánk jött és ked-

ves, lekötözött modorával egyről-másról kérdezősködött. Még erre is volt ideje ezer ezer dolga mellett. A „Pannónia“ a város tulajdonát képező modern berendezésű szálló, gyönyörű, tágas helyiségekkel. Forgalmára nézve annyit tudunk meg, hogy bérlője 48,000 koronát fizet évenként.

Elvégezve dolgainkat, megebédeltünk és néhány órai pihenésre szántuk magunkat.

Pihenés után kirándultunk a vasutra, ahol a tűzoltók és Széchenyi Viktor gróf elnök fogadására gyülekezett Szatmár intelligenciája.

Alig ment le a nap, a zászlókkal és virágokkal gazdagon feldíszített állomáson kigyúltak a villamos körték és káprázatos fényekkel nappali világosságot terjesztettek a nyüzsgő, elegáns, szép közönségre. A több irányból jövő vonatok csak úgy ontották az idegen tűzoltókat és vendégeket. Minden vonat érkezésénél hatalmas „éljen“ zúgott fel és a Perrónon játszó cigánybanda — a Rákócit húzta.

Ujdonságok.

— A trónörökös Pusztaszeren. Előkelő vendége lesz az idei őszön Pallavicini Sándor őrgróf csongrádvármegyei uradalmának. A trónörökös, Ferenc Ferdinánd királyi herceg jön le Pusztaszerre, hogy részt vegyen az őrgróf vadászatain. Az uradalom kerületeiben nagy a készülődés. Már egyre másra érkeznek a fényes és kényelmes hintók, tíz négyesfogathoz pedig most tanítják be az uradalmi ménes lipicai és felvér lovait. A trónörökös, akivel együtt saját udvara is jelen, a vadászatok egész tartama alatt itt marad és a pusztaszeri kastélyban fog lakni.

— Személyi hír. Dr Hám Antal kolozsvári főgimnáziumi és theologiai tanár, ki a szünidőt családi körben itthon töltötte, e hó 24-én utazott el működési helyére.

— Küszöbön a tanév. Alig pár nap még a deákvakáció s megkezdődik a tanítás az iskolákban. Van is rá nagy készülődés az apóroságok körében. De az olyan deák se ritka, aki nem bánna, ha a vakáció csak még most kezdődne. Ez a kívánság azonban már nem

szony idegeire, amikor a törvényszéki szolga elhozta azt a hosszú írást, amelynek betűi összefolytak a szemei előtt.

A férj hazaérkezett. Felesége, aki az ablaknál állva bámult ki a téli verőfényben csillógó utcára, nem fordult meg, hogy őt üdvözölje. A férfi se ment hozzá, gyöngéd ölelésre, hogy megkérdezze: miért haragszik?

Az asszony végre ott hagyta az ablakot:

— Hazajött? Nem is vettem észre. Most keresték éppen. Ezzel az írással.

S odanyújtotta neki a végzetes papírozt.

— Hát idáig jutottunk?

Szempilláin könnyecseppek cizkáltak. De a harag tüze is föllobbant a tekintetében.

A férfi átfutotta az írást, — a vádlevelet. S mellére hanyatlott a feje:

— Idáig . . .

A nő összecsapta a két kezét:

— Elsikkasztottad az ügyfeleid pénzét. S most a törvény elé állítanak. Szégyen, gyalázat vár reánk!

Leroskadtt az ebédlő-asztal mellé s a két tenyerébe temette az arcát. Majd felugrott s kitörő indulattal támadt a férjére:

— Látod, ennek is a te szörnyű könnyelműség az oka! Nem volt kedved a munkára, csak a tivornyázásra. Most azután rettenetesen meglakolsz és magaddal rántasz engem is a sárba . . .

A férfi nem védekezett az arcába vágott vádak ellen. Hosszu ideig mély csend reszketett a szobában.

— Igazad van, — felelt végül halkán a

férfi. — Elhanyagoltam az ügyvédi irodámat. Utóbbi időben már alig kerestem fel kliens. Minek is? Hiszen nem végeztem volna el a dolgát. Nem volt kedvem a munkára. Nem bántam, ha összeomlik is az egész háztartásunk. Hiszen a munka után nem találtam vigasztalást itthon. Szomorúan vettem észre, hogy napról-napra jobban elhidegülök irántam.

— Igaz. Mindjobban elhidegültem. De ez a hidegség rólad ragadt rám. Én is észrevettem, hogy már nem szeretsz. S a szívemből is elszállott a szerelem. Talán nem is szeretted soha . . .

A férfi fölshajtott:

— Kimondtad a szót, amit én nem akartam kimondani. Nem szerettelek én sohasem. Az asszony kerekre nyílt szemmel bámult rá.

— Nem szerettelek, Eszter. Végzetes tévedés volt, ami hozzád csatolt. A zöld diákgyerek szívének első fellángolása. Mint az őrangyal, úgy tüntél fel akkor előttem, az ágról szakadt gyerekifjú előtt. Te általad reméltem a menyországba jutni. A te költségden, a szegény postáskisasszony összezsugorgatott pénzén végeztem el az egyetemet. S mert fogadást tettem, így egy egész élettél rovom le ezt a tartozást. De azután . . . azután, szörnyű felfedezést tettem. A diákgyerek mámora eloszlott, nem maradt, csak a kötelesség rablánc, amely hozzád fűzött. Milyen tusát vívtam én akkor önmagammal. Úgy éreztem, hogy nem lesz erőm

elrebegni az oltár előtt a holtomiglant; hogy nem lesz erőm az oltár előtt szerelmet hazudni . . .

A feleség a meglepetéstől kábultan meredt rá. S fájdalommal sikoltott fel:

— De hát miért hazudtál? Miért nem állottál elélem nyíltan, becsületesen az igazsággal? Hogy nem szeretsz, tehát nem vehetsz feleségül?

— Mit tettél volna, ha ezt eszeleltem? Gazembernek tartottál volna, egyebár? Hiszen megtették azt már sokan, hogy otthagyták a menyasszonyukat, a kinek a pénzével a jövődjüket megalapították! Az ilyenek felett rendesen pálcát tör a közvélemény, anélkül, hogy a szívükbe látna: micsoda küzdelmükbe kerül ez az elhatározás? Becsületbeli kötelességük, hogy nőül vegyék azt a leányt, még ha csupa boldogtalanság is lesz a házasságuk. Én is nőül vettelek: kötelességből. S mi lett a vége?

Az asszony ismét kezébe temette az arcát. S zokogva, fuldokolva tördelte:

— Miért nem hagytál el akkor? Miért nem maradtál el az esküvőről? Akármennyire fájt volna is az nekem, akármilyen gaznak tartott volna is a világ! Most nem lennék mindketten ily boldogtalanok . . .

A kis szobára szürke árny borult. A férfi hallgatott s arra az újsághirre gondolt, melyet akkor olvasott, mikor nitban volt az esküvőjére . . .

változtat a soron, mert a beiratások a mindszenti iskolákban szeptember 7-én már megkezdődnek. A bővebb iskolai értesítést, mely nemcsak a gyermekeknek, de a szülőknek is szól, lapunk jövő számában közölni fogjuk.

— **Községi virilisek.** A tiszántuli járás főszolgabírája az 1909. évben legtöbb adót fizető mindszenti községi képviselők névjegyzékét a következőkben állapította meg. Rendes tagok: Ögróf Pallavicini Sándor, Vigh Gyula, özv. Weisz Lőrincné, Ádász János, Kádár Szilveszter, özv. Kohn Adolfné, Büchler Gábor, Schwartz Lipót, dr. Pity Sándor, özv. Bozó Józsefné, Veres Sándor, Keresztes Ferenc, dr. Kertész Jenő, dr. Albertényi Adolf, Diamant Vilmos, özv. Wimmer Jánosné, özv. Korom Flóriánné, Ambrus Ambrus, Csernák János, Gémes György. Póttagok: Bozó Ambrus Pál, Szabó Lipót, Kovalik Deák József, Schwáb József és Csernák Mátyas.

— **Vizvezetékünk.** A víznek a magán-telekeken leendő elvezetéséhez szükséges felszerelési tárgyak minta-darabjait megküldötte a szegedi Pálfi-cég s nyomdánk épületének kapuja alá helyeztettek el, ahol azok az érdekeltek által bármikor megtekinthetők. Az utcai hálózat csövei mindeztideig nem érkeztek meg, amiért az érdekeltség tagjai már méltán türelmetlenkednek. A végrehajtó-bizottság felszólította a vállalkozó céget, hogy igyekezze munkáját még az idő javával bevégezni. Az érdekeltség tagjainak száma — úgy látszik — nem fog 50-en felül emelkedni, mivel a jelentkezés igen gyérnek mondható.

— **Halálozás.** A vármegyének egy nyugalmazott tisztviselője: Tasnády Imre ny. főszolgabíró hunyt el Szentesen e hó 26-án. Fiaaton, 38 éves korában döntötte sírba a halál. Ambiciózus, lelkiismeretes tisztviselő volt, akit már akkor sajnálattal mellőzött a vármegye, amikor betegsége miatt vissza kellett vonulnia. Nyugodjék békében!

— **A községi vadászterületek ügyében** a f. hó 21-én tartott közgyűlés által hozott abbeli határozatot, hogy necsak az I. számú, hanem a másik két vadászterület szerződésai is semisíttessenek meg — mint értesültünk — meg lesz föllebbezve, még pedig oly irányban, hogy egyik szerződés se bontassék föl, mert ezáltal megkárosodnék a község. Kíváncsiak vagyunk az eredményre.

— **Bimbóhullás.** Lecsapott a villám egy szomorú fűzre, amelynek két ágán — csudák-csudájára — rózsabimbók nyitak. S a pusztító elem letörte a fának egyik rózsáját, remek ékességét, egyik gyermektelen család minden üdvösségét. Kisdudóvodánkknak egyik büszkesége: Duroska Annuska koporsóban fekszik s nevelő-szülői, a jó Ludányiék, a messze távolban kesergik elhunytát édes gyermeküknek. A kedves halottat sírjába kísérni legyünk ott mindnyájan a gyászoló háznál s kérjük a jó Istent, angyalai között adjon örömteljes nyugodalmat neki.

— **Tiszai kompjárónknál** állandóan folyik a munka a több ezer köbméternyi iszap eltakarítása végett; azonban aligha lesz kielégítő eredmény, mert a minduntalan lerakódó iszaptömeget nem egykönnyen lehet eltakarítani, még tetemes, szinte végnélküli kiadások árán sem. Értesülésünk szerint a hatóságok most afölött tárgyalnak, hogy ki tartsa jókarban a lejárókat: a révtulajdonos uradalom, vagy a bérlő-e? Annyi bizonyos, hogy a vármegye drága pénzén készült kompjárónk nem válik a mérnöki tudomány előnyére.

— **Jövő vasárnap** lesz az Árpád-ünnep küin a szeri pusztán és erre serényen készülődik a szegedi Árpád-egyesület. A napok-

ban kint járt Pusztaszeren az Árpád-émléknél egy szűkebb bizottság, mely az elhelyezkedés tervét már megállapította, valamint egyezsége lépett a vendéglőssel is, aki az éhezők és a szomjazók ebbéli kívánságainak kielégítésére vállalkozott.

— **Az új szeszadó-törvény** folytán úgy, mint minden szesz ára, a világhírű Brázay sóborszesz ára is drágább lesz már szeptember hó 1-étől kezdődőleg. Azért mindenki saját érdekében cselekszik, ha szükségletét még e hó folyamán, szeptember elseje előtt szerzi be. A Brázay sóborszesz — mint ismeretes — mindenütt kapható.

— **Az alsóányási bérföldek.** Sok szó esik mostanában arról, hogy mi is fog történni a két év előtt mindszentiéknak szánt anyási földekkel. A régebben gazdátlanok látszott béka-tó két év alatt kulturterületté változott. Elkészült a szorító gát, amely megvédi a fakadó vizektől és elkészült a csatornája is, mely a csapadékvizektől mentesíti. Az előbb még bizonytalanságot mutató rétményességre jogosítja föl a véle foglalkozót. Így történt meg, hogy míg két évvel korábban nem kapkodtak utána, most pedig — mondhatni — az egész falu népsége részt kíván belőle; jóllehet ez évben sem volt ott mindenkinek bő aratása, sőt soknak még közepes sem. Ám az ember nyugtalan természettel születik s a még ismertlen jövőt ottan virágos színben látván, mindenki szeretne a remélt boldogulásban részesedni. Ki is jutott mindenféle kombinációból, hogy miként is lehetne azokból a kánaáni földekből néhány holdacska-hoz jutni. Mi tagadás, birónkban és jegyzőnkben hűséges szószólókra akadt népünk, mert a tavaszi látogatásukkor annyira elfogadható föltételeket eszköztek ki a földesurnál: Pallavicini Sándor ögróf urnál, hogy akik előbb aggodalommal voltak eltelve aziránt, vajjon a régi föltételek mellett bele szabadna-e menni a bérlésbe, ma azok is vonzódnak hozzá. Csupán egy nagy baj van. Az t. i., hogy a bérbeadandó terület eme érdeklődéshez viszonyítva, vajmi csekély. Mint hallatszik, az uradalom 500 katasztrális holdat akar mindszentiékné kezére adni 10 holdas parcellákban. Ez esetben bizony 50 bérlőnél több ottan nem helyezkedhetik el. Pedig ha tizszer annyian nem is, de legalább hat-an nyian számítanak rá. Következésképen minél nagyobb az érdeklődés, annál több lesz a csalódott, mert soknak nem juthat. Már most azok is reménykednek, akik két év előtt voltak osztályosak és azok is, akik két év óta kisebb részleteket bírtak belőle haszonbérbe. Azt várják tehát sokan nehezen, hogy miként választja meg bérlőit az uradalom. Bizonyosnak látszik, hogy a nagyközönség vágyakozása nem fog teljesebbé menni. Tudomást szereztünk arról, hogy Veres Sándor bíránk arra akarta bírni öexcellenciáját, miszerint kisebb, 3—4 kisholdas parcellákban tagolja szét a rétséget, amely esetben többen juthatnának hozzá. Azonban az ögróf ur a kis bérletekhez nem járult. Tehát lakosságunk hiu reményeknek ne engedje át magát s ne üljön föl mindenféle híresztelésnek, mendemondának. Az idő már oda haladt, hogy rövid időn belül nyilvánosságra lesz hozva, hogy mire határozta magát az uradalom, mert közeleg az október elseje s a hasznosítandó területek ilyenkor rendszerint művelés alá vétetnek.

— **Téglagyár Csongrádon.** A csongrádi keresztny gőzmalom rt. szept. 6-án rendkívüli közgyűlést tart, melytől az igazgatóság felhatalmazást kér arra, hogy a társaság telepén téglagyárat létesíthessen.

— **A végrehajtási törvény szentesítve.** Az új végrehajtási törvény elnyerte immár a királyi szentesítést. Minthogy pedig abban az esetben, mely erre az új törvényre is vonatkozik, ha az időpont, amelyben valamely törvény hatálya kezdődik, magában a törvényben megállapítva, vagy az időpont megállapítása a minisztériumra bízva nincs: minden törvény kötelező ereje az országos törvénytárban való megjelenését követő 15-ik napon kezdődik, ez okból szeptember 9-én életbe lép az új végrehajtási törvény. A f. hó 25-től számított egy éven belül kell tehát az olyan kielégítési végrehajtást fogatosítani, amelynél még a régiebb, szigorú eljárás szabályai alkalmazhatók, ha a végrehajtás alapjául szolgáló közokirat aug. 25-ke előtt keletkezett, vagy ha az ang. 24-re lejárt követelésekre nézve a 25-től számított 30 napon belül, vagyis szeptemb. 23-ig a végrehajtás elrendelését kéri, vagy pedig azt ugyanezen idő alatt az adós lakóhelyének járásbírójánál bejelentik.

— **A községi és körorvosok fizetése.** Az 1876. évi XIV. törvénycikknek a községek közegészségügyi szolgálatáról szóló határozatait módosító 1908. évi XXXVIII. törvénycikk értelmében tudvalevően a községi és körorvosok fizetése 1908. szeptember 1-től kezdve többé nem a községeket, hanem az államkincstárt terheli. Mivel azonban az említett törvény életbeléptetésének előkészületei a folyó évi szeptember hó 1-ig előreláthatólag nem lesznek befejezhetőek, a belügyminiszter körrendeletben hívta fel a törvényhatóságokat, hogy a törvény életbeléptetéséig a községek által fizetessék ki a községi és körorvosoknak járó fizetéseket, amelyek azután természetesen a községek javára fognak elszámoltni.

— **Női Élet.** A magyar írónők legsajátabb, külön orgánuma gyanánt új szépirodalmi és társadalmi hetilap indul meg a fővárosban „Női Élet“ cím alatt. Az új lap a maga nemében még a külföldön is egyedül fog állani, amennyiben nemcsak szellemi vezetését irányítják nőirők: Alba Nevis, R. Beck Blanka és Csicseri Orosz Adrienne, hanem minden sorát nőirők írják, akik közül Ábrányiné, Katona Klementin, Ádám Éva, Albisy Katalin, Alexander Erzsé, B. Büttner Julia, B. Zalay Masa, Gastelli Erna, Czöbel Minka, Dr. Draskóczy Ilona, Kántor Irma, Korduna Lilly, Kövér Ilma, Krüszelyi Erzsike, L. Ady Mariska, Lengyel Gizella, M. Hrabovszky Julia, M. Korniss Aranka, Miklós Jutka, Mokné Féreghy Gizella, O'Donnell Henrikné grófnő, Ritoók Emma, Szendéné Dárdai Olga, Szerelemhegyiné Móczár Jolán, Szikra (Gróf Teleki Sándorné). Tormay Cecil, Tutsekné Bexheft Gerandó Antónia, Ego (Dr. Rózsavölgyiné), F. Kaffa Margit, Faylné Hentaller Mária, Gajári Böske, Gáspáriné Dávid Margit, Geöcze Sarolta, Gineverné Györy Ilona, H. Szederkényi Aniko, H. magyar Kossa Izabella, Halmi Piroška, Harasztiné, Récsi Jolán, Holló Sárka, Horváth Böske, Huszár Lollí, Isaák Mártha, Janda Matild, Jászai Mari, Jörgné, Lilly, Ujfalussy Amadil, Vécseyné Jankovits Lujza, Wettsteinné, Szluha Margit, Zemplény P. Gyuláné, Yvette (Bubics Józsefné) és még igen sokan a legjobbak tömörültek az új lap köré. A „Női Élet“ elsősorban a modern nőkérdés nálunk is mind aktuálisabbá váló problémáit fogja hasábjain megvitatni, az erre legilletékesebb tényezők — a magyar írónők — közreműködésével, de ezenkívül a szépirodalmi, gazdasági és háztartási, irodalmi és művészeti, általában minden olyan területre ki fogja terjeszteni figyelmét, mely a modern nő életével s így a műveltebb magyar családok gondolkodásával valami vonatkozásban van. Az érdekes új hetilap, mely képekben is be fogja mutatni úgy a magyar, mint a külföldi női élet kimagaslóbb egyéniségeit és eseményeit, október havában indul meg, amikor mutatószámot az érdeklődőknek készséggel küld a kiadóhivatal: IX., Angyalutca 15.

— **A tüdővész gyógyítható.** Orvos és nem orvos körökben egyaránt elterjedt véle-

mény az, hogy a tüdővész beteget hegyvidékre, ózondús helyre kell küldeni. Mikor a második népszanatórium az Alföldön, a Lugos-erdőben megnyílt, sokféle aggodalom hangzott el, vajjon sikerül-e a betegeket ott meggyógyítani? A napokban mult egy éve, hogy az intézet megnyílt s Geszti József dr., az intézet igazgató-orvosa, igen öröndes adatokat tár elő a József-sanatóriumról. Gyógyítottak az intézetben az első félévben 888 beteget. Ezekből 58 százalék olyan időben vette igénybe a sanatóriumi kezelést, amikor a gyógyításra való kilátások már kevésbé voltak kedvezőek, sőt 10 százaléka a betegeknek nagyon előrehaladott stádiumra esett. Az első időszakban eltávozott 143 beteg közül 106 (7 százalék) az intézeti kezelés folyamán gyógyult, köztük a bacillusok teljesen eltűntek. A betegeknek 37 százaléka általános erőbeli állapot szempontjából javult. A sanatóriumból munkaképesen a betegek 65 százaléka távozott. A szakértők általánosságban az eredményt orvosi szempontból igen kielégítőnek és öröndetesnek mondják.

— **Orvtámadás az utcán.** Vasárnap este kimenőt tartott Heimann Jenő asztalosmester polgártársunk. Ugy éjjelig időzött a Goldner-féle vendéglőben s gyanútlanul ment közeli lakására. Amikor az ablakon bekopogtatott, egyszerre hátulról megtámadta és egy éles vassal agyba főbe verte valaki. Heimann Jenőnél nem lévén védőeszköz, igyekezett az időközben részére kinyitott házajtó mögött eltűnni. Mint értesülünk, a megtámadott és súlyosan megsérült asztalos megtette a megtorló lépéseket felismerni vélt támadója ellen.

— **A „Nick Carter“** irodalmi vállalat megerősödvé és szellemi értékben megnövekedve folytatja az ország olvasóközönségének meghódítását. A Nick Carter 41-ik füzetével Zigány Árpád, a kiváló író és fordító vette át a vállalat szerkesztését, a melynek másik gyűjteménye, „Buffalo Bill“ érdekfeszítő harcai és kalandjai már a 21-ik füzetből, „Nobody“ rejtélyes bűnesetei pedig már az 1-ső füzetből kezdve szintén Zigány Árpád szerkesztésében jelent meg. A kiváló írók és fordítók egész gárdája sereglük Zigány Árpád köré, hogy tollával segítse őt a szép földadatot — a nép olvasásra szoktatásának nehéz munkája — teljesítésében. Farkas Emőd, Fodor Aladár, Gerő Attila, dr. Guthi Imre, Haraszthy Lajos, dr. Hetényi Imre, Sebők Zoltán, Serecs Imre, Szederkényi Anikó, stb. a legkiválóbbak ezen elsőrendű írói gárdából, s az ő nevük és irodalmi multjuk teljes garanciát nyújt arra, hogy ez a máris országos hírvé vállalat az irodalmi kritika minden következményének is megfelel. Szenzációs, izgatató kalandok és bűnesetek kitűnő írók fordításában, — ezt adja a „Nick Carter“ kiadóhivatala (Mikolász Sándor) 30 fillérért, a mi valóban „amerikai“ élelmesség és mindenképen elismerésre méltó. Meg kell még em-

litenünk, hogy a füzetek díszes címlapjához a remek színnyomatú képeket Geiger Richárd hazai festőművésztünk rajzolta, a háromlemezű klisék Wottitz Manfréd budapesti műintézetében készültek a füzetek tetszetős kiállítása pedig a kitűnő hírvé Révai és Salamon nyomda munkája. A most megjelent füzetek címe: „Nick Carter: A 13-as számú lokomotív“ és „A baltimorei gyilkos-liga“, „Buffalo Bill: Will am Carver a mezőség ördöge“ és „A perchido-völgyi aranyásónő“ „Nobody: A rejtélyes bűvész“ és „Az indiai nábob“ s ugy ezek, mint a megelőző füzetek is minden könyv- és papírkereskedésben kaphatók, vagy a kiadónál közvetlenül (Budapesten, VII. Király- utca 13.) megrendelhetők.

— **Uj ipartelep.** Örömmel értesülünk, hogy hazánk legnagyobb ipartelepe, az előnyösen ismert Bohn-féle téglagyárak most Békéscsabán is nagyszabású telepet létesít. A tulajdonosok elismert szakavatottsága és erélyessége bizonyára ezen új telepet is rövid idő alatt elsőrendű iparteleppé fogja emelni.

— **Dombornyomatú befőttes címkék** kaphatók Horváth Antal papírkereskedésében a következő felírásokkal: cseresznye, ribizke, meggy, barack, málna, alma, körte, méz, dió, barackiz, ringlotta, piszke, bírsalma, cukordínye, görögdínye, paprika, ugorka, paradicsom, szilvaiz, őszibarack, málna stb. stb. 30 darab tetszés szerint kiválasztva 20 fillér. Vegytisztító hólyagpapír, legerősebb, ivenkint 8 fill., angol spárta 6 fill.

— **Milyen idő lesz szeptemberben?** A Meteor írja: Erősebb csapadékot a szeptember 9—11-ki csomópontok hatáskörében várhatunk, amelyek közé a telt hold napja kerül, ami mérsékli ezek csapadékos jellegének túlerős kifejlődését. Kívve azon megfigyelhető esetet, ha a felhőzetet éjjelenként nem volna képes a telt hold megemészteni, mert ezen esetben nagyobb mérvű csapadék fejlődne ki a fentebbi csomópontokon, vagy azok körül. Szeptember hónap átlagban inkább melegnek és száraznak ígérkezik, mint télcsapadékosnak, sőt ha a napon előjöheto

erőhatások kitörése és nem ciklonos hatásuk lesznek, akkor e hónap az idén is a kelleténél szárazabban fog lefolyni, mint ahogyan ez a mezőgazdálkodásra kívánatos lenne, miért is a gazdák jól teszik, ha az esős jellegűeknek mondott csomópontok napjait tekintetbe veszik gazdasági teendőik körül. Szeptember hónap csomópontjai 3—9—10—11—17—21—22—23—24—25 és 27-re esnek, amelyek közül legerősebb hatásúak a 9—11—23 és 27-ikiek.

Közgazdaság.

Hetipiac.	
Uj búza	21.00
Rozs	16.80
Árpa	15.00
Tengeri	15.60
Zab	14.00

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

OLOSZKAI HORVÁTH ANTAL

Horváth A. könyv- és műnyomdája, 1908.

Csemegeszőlő

a baksi szőlőtelepről, naponta friss, mézédés, nagyszemű, piros és fehér sasszellás 14 kr., fekete oportó 12 kr. kilója. Állandóan kapható Berger János kereskedő házában, a csúcson.

Syndeticon

(Halenyv)

mely a legerősebben összeragaszt bármiféle törött tárgyat, vasat, porcellánt, üveget, tájképiát, kisebb tubusokban darabonként 20 fillérért beszerezhető Horváth Antal papírkereskedésében Mindszenten.

A szoba legszebb díszé

és értékes emlék minden családban egy nagyított fénykép, amely családuknak valamely tagját megszólalásig hűen ábrázolja. Többet ér ez bármely szindús képnél, noha sokkal kevesebb pénzbe kerül. Fényképnagyítást bármely kis fénykép után művészies, szép kidolgozással 47—63 cm. nagyságban darabonként 8 koronaért készit

☐ **Horváth Antalné fényképészeti műterme.** ☐

Fényképfőlvételek minden nap, borús időben is sikerrel eszközölhetők. Gondos munka, jutányos, szabott árak.

Bohn M. és Társai

Nagykikinda és Zombolya 5—10

Legrégibb, legnagyobb és legjobb telep e szakmában Ausztria-Magyarországon a

BOHN-FÉLE TEGLAGYÁRAK
NAGYKIKINDÁN ÉS ZSOMBOLYÁN

Alapított 1864. Legelőkelőbb referenciák. Alapított 1864.

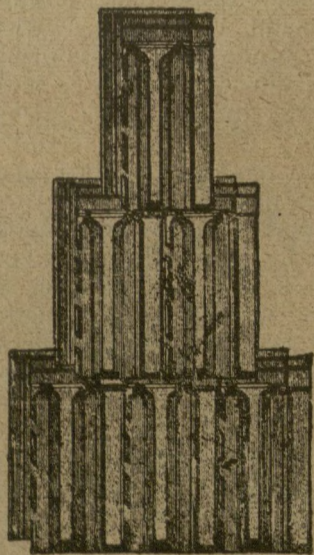
50 millió évi gyártás

a cs. és kir. szab. Bohn-féle biztonsági átfedő cserepekből.

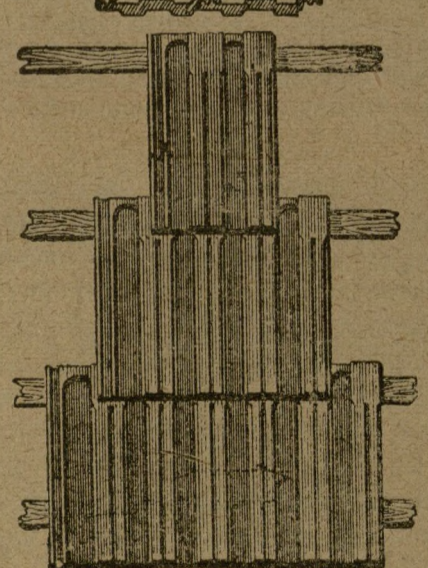
VASOXYD természetes vörös színben vagy kátrányozva.

GYÁRTMÁNYOK: Bohn-féle szabadalmazott biztonsági átfedőcserepek. Legelőcsőbb, legszebb tetőzet.

Képes árjegyzék és minták kívánatra ingyen és bérmentve.

Nagykikindai gyártmány
Bohn-féle szab. biztonsági
átfedő-cserép 272. szám.

Zombolyai gyártmány
Szab. biztonsági préselt átfedő cserép
253. szám.